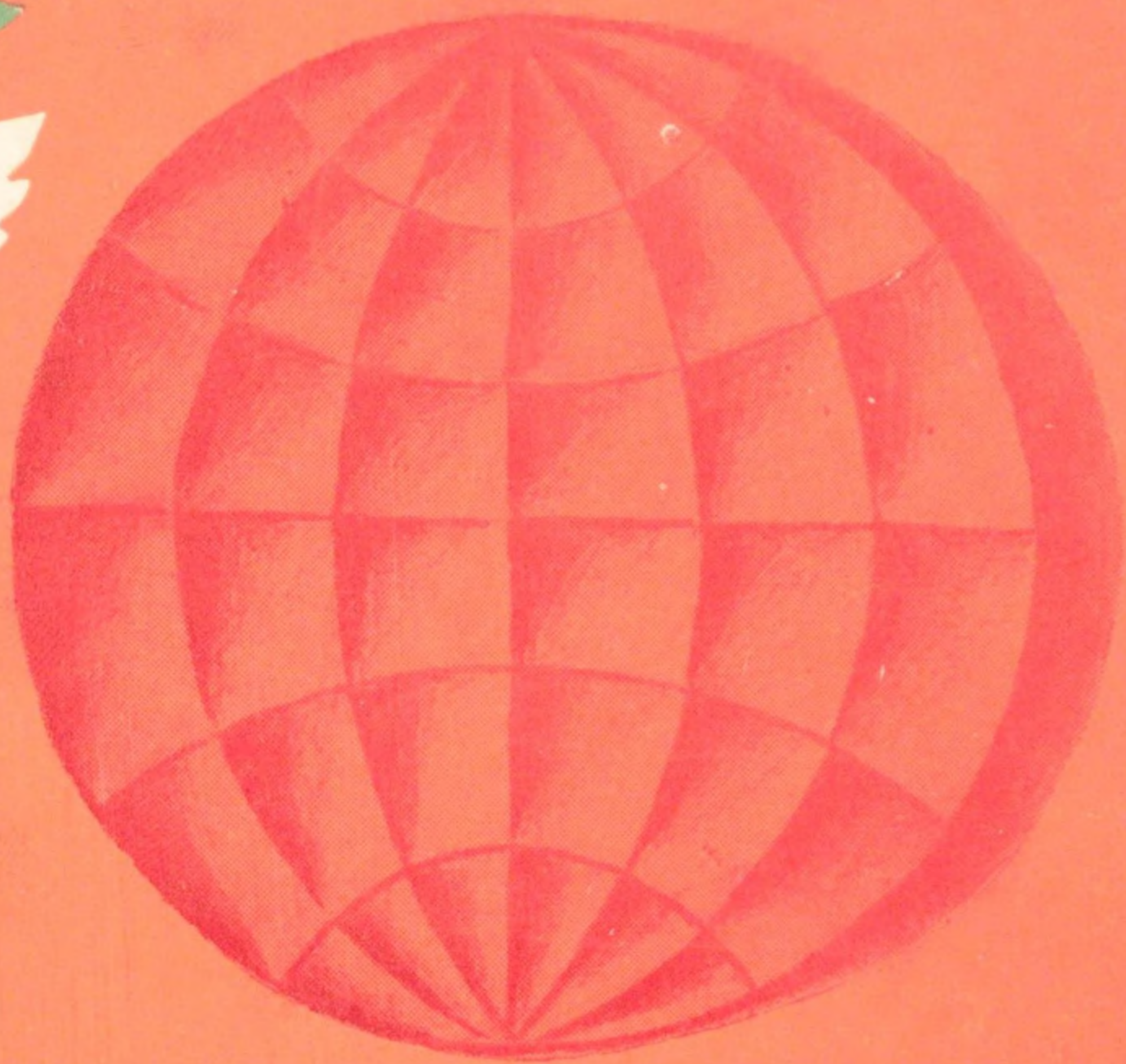

8 МАРТ

**АГИТАТОРДЫН
БЛОКНОДЫ**

1978

• МАРТ •

3 №

АГИТАТОРДЫН БЛОКНОДЫ

3 №
март
1978 j.

**КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пропаганда ла
агитация бөлүги**

КОММУНИЗМНИНГ ЭРЧИМДҮ СТРОИТЕЛЬДЕРИ

В. И. Ленин 1921 жылда 8-чи Мартка учурлалган статьяда социалистический революция үй улустын жүрүмине кандый жаан кубулталар эткени, обществодо оlorдын учурын кандый тын бийиктеткени керегинде бичип, ойгор сөстөр айткан:

«...Үй улусты жайымдайтaн сүреен уур ла күч, же улу-жаан иш башталган. Советский Россияга телекейдин ончо ороондорында өткөн көп тоолу жуундарда үй улус уткуул сөстөрин айдып турар».

Чын, жагыс ла Улу Октябрьский социалистический революция үй улуска эр улусла тен праволор берген. Улу Октябрь үй улусты социальный ла духовный жайымдап баштаган, үренетен, культуранын једимдерин тузаланатан, производстводо эрчимдү туружатан јол ачкан.

«Коммунисттердин партиязы үй улус керегинде жаантайын кичеенип, иштеерге, балдарын өскүрип чыдадарына, айыл-ээзи болорына жарамыкту айалга јеткилдеп јат» — деп, партиянын XXV съездине КПСС-тин Төс Комитединин отчетный докладында нөкөр Леонид Ильич Брежнев айткан.

Иштеп турган үй улуска, энелерге андый тын ајару эдери керегинде КПСС-тин Программасында, партиянын съездтеринин јөптөринде айдылган, орооннын экономический ле социальный өзүминин пландарында көргүзилген.

СССР-дин жагы Конституциясында — тыгыда өскөн социализмнин обществозынын Конституциясында үй улус тен праволорлу болгонынын сурактары, оlorдын социально-экономический ле политический праволорын јеткилдеери, үй кижинин биледе учурын бийиктедери, эне ле бала керегинде аңылу кичеемел эдери онон ары элбеде көргүзилеле, Закон эдип бичилди.

Бистин календарьда — онынчы бешјылдыктын үчинчи јылы. Бу јылдын баштапкы күндеринде КПСС-тин Төс Ко-

митедининг 1977 жылда декабрь айда өткөн Пленумынын жөптөриле, КПСС-тин Төс Комитедининг, СССР-динг Министрлеринин Соведининг, ВЦСПС-тинг, ВЛКСМ-нинг Төс Комитедининг Письмозыла башкарынып, бастыра совет улус 1978 жылдын пландарын бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалистический мөрөй баштадылар.

Совет үй улус эр улусла кожо партиянын бу кычырузына каруу эдип бастыра бойынын эрчимин, эп-аргаларын ла билерин иштин арбынын бийиктедерине, эткен продукциянын чындыйын жарандыраарына, бешжылдыктын үчинчи жылдыгынын пландарын СССР-динг жаңы Конституциязынын баштапкы жылдыгына бүдүрерине ууландырып турулар.

Үй улус эр улусла тен-тай иштеп, жаан једимдерге једип алып јадылар. Орооннын албаты-хозяйствозынын ончо бөлүктеринде иштеп турган бастыра ишмекчилердин ле служащийлердин 51 проценти, Туулу Алтайда — 53 проценти үй улус. Олордын ла бастыра ишкүчиле јаткандардын эрчимдү ижининг шылтуунда орооннын экономиказы там ла тынгы өзүп барып јат. Иштин эрчими тынгыырына, арбыны бийиктеерине, чындыйы јаранарына социалистический мөрөй јаан јөмөлтө эдип туру. Шак ла мөрөйлөшкөни ажыра жаңы эпсүме, жаңы аргалар табылат.

Иштин арбынын бийиктедери, тургузылбаган аргалар табары јанынан јозок көргүзип турган үй улус Туулу Алтайда көп. Олордын ортодо: Горно-Алтайск городто бөс согор фабриканын ишмекчизи Евдокия Ивановна Ворошина, Ондой аймакта Калининнин адыла адалган колхозтын бозу азыраачызы Тохонова Александра Кайматовна, Кош-Агаш аймакта СССР-динг 50-чи жылдыгынын адыла адалган колхозтын койчызы, СССР-динг Верховный Соведининг депутады Анна Михайловна Керексибесова ла өскө дө көп тоолу озочылдар.

Туулу Алтайдын ишкүчиле јаткандары Улагандагы совхозтын эчки өскүрөөчизи, КПСС-тин XXV съездинин делегады болгон Антонина Ивановна Язарованын јакшы ижиле оморкоп јадылар. Антонина Ивановна бойы јакшы иштеп, бойынын байлык ченемелин, эп-сүмезин јашөскүримге берет.

Совет үй улус политический керектерде эр улусла тен праволорлу. Калганчы өткөн выборлордо бистинг областьта албатынын депутаттарынын јербойындагы Советтерине 1282 үй кижии депутат эдип тудулган.

Партийный, профсоюзный ла өскө дө общественный орга-

низациялардын башкараачы органдарынын ижинде үй улустын учуры бийиктеп туру. Озогы өйдө көчкүн алтай улустын кыстары эмди производствоны башкарып, балдар үредип, улус эмдеп, агрономдор, зоотехниктер, механизаторлор болуп иштеп тургандарында кайкаар неме жок. Олорлор — Тура-чактагы аймакисполкомнын председателинин заместители, СССР-дин Верховный Советинин депутады Анна Макаровна Кандаракова, облисполкомнын председателинин заместители Кульдияр Лаутаевна Сакитова, Шебалин аймакта Бешпел-тир журтта сегисжылдык үредүлү школдын директоры Лидия Васильевна Берегошева, областной больницынын хирургы Елена Карнаковна Байрымова ла өскө дө көп нөкөрлөр.

Бистин областьтын колхозторында ла совхозторында кой-чылар болуп иштеп турган бастыра улустын 60 проценти — үй улус, бир мунг беш жүс кижиги уй саачы болуп иштеп жадылар. Олор албаты-хозяйстводо иштеп турган көп тоолу үй улустын жүк ле кезиги.

Совет үй улус эне болуп, балдар өскүрип чыдатканыла коштой орооннын политический, экономический ле культурный жүрүминде эрчимдү ле творческий турушкадый бастыра аргаларды коммунистический партия ла Советский башкару жеткилдеп жат.

Совет жанг төзөлгөн баштапкы ла күндерден ала үй улус эне болгонына жанг социальный учур берилген. Бистин областьта көп балдарлу 8091 үй кижиги иштеп жат. Көп балдарлу алты мунга шыдар үй кижиги «материнствонун медалиле», эки муннан ажыра үй кижиги — «материнская слава» орденле кайралдалган. Эки жүс жирме үй кижиги энг бийик кайралла — «Героиня-эне» деп кайралла кайралдаткан.

Бистин ороондо эненин ле баланын жылбүлерин государство корулап жат. Барлу жүрген ле бала тапкан үй улуска государство болуш акча берет, үй улустын ла балдардын консультациялары, поликлиникалары ла амбулаториялары, балдардын яслялары ла садтары иштеп жат.

Школдо үренип турган балдар керегинде кичеемел тын. Балдар кажы ла өйдө бастыра обществонын төс аярузында. Коммунистический партия, совет жанг эне болор агару керекти обществодо эр улусла тенг иштеериле колбоштыра көрүп, бастыра аргаларла жеткилдебеген болзо, үй улус андый бийик кемине жетире өзүп болбос эди.

СССР-дин жангы Конституциязы граждандардын су-кадыгын корыыр праволузын государствонын Төс Законына баш-

тапкы катап бичиди. Онызы не дезе, тыгыда өскөн социалистический госу­дарство үй улустыг производственный ла политический эрчимин тыгыдарына, о­лордын ижин ле јадын-јүрүмин јенгилтерине оног јаан јөмөлтө эдери, өзүп јаткан јиит үйени өзүп чы­дадарына ончо јанынан бастыра аргалар-ла болужары болуп јат.

Совет үй улус — эмдиги өйдин јозогы. Советтердин ороо-нынын бастыра үй улузы, бойлорынын интернациональный молјузын бүдүрип, колониализмнен јайымдалган јиит госу-дарстволордын үй улузына болужып јадылар.

Бистин орооныс өткөн героический керектерлү јол басты-ра телекейдин үй улузына общество јозокту јерде болоры учун, амыр-энчү учун, национальный камааны јок болоры, демократия ла социальный ичкери өзөри учун тартыжуга јөмөлтө эдип, болужып јат.

8-чи Марттыг күнин јер-телекейдин бастыра үй улузы бирлик болгонынын күнин совет үй улус эрчимдү ишле, поли-тический бийик көдүрингиде уткып турулар. Бүгүн кечегизи-нен, эртен бүгүнгизинен артык иштеери, Төрөлинин эконо-мический ийдезин тыгыдары — бойынын агару кереги деп, кажы ла совет үй кижиги шүүп јат.

ЈАШ УЙЕНИ ТАЗЫКТЫРАРЫ — ОНЧО АЛБАТЫНЫН КАРУУЛУ ЗАДАЧАЗЫ

Советский албаты жаңы 1978 жылды патриотический жаан көдүрингилү ижиле баштады. Беш жылдыктын үчинчи жылынын пландарын жеңүлү бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалистический мөрөйди оноң ары элбедери керегинде КПСС-тин Төс Комитединин, СССР-дин Министрлеринин Соединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин чыгарган кычырузына каруу эдип, ишкүчиле жаткандар ижинин тузалу болорын ла онын чыңдыйын бийиктедери учун эрчимдү тартыжадылар.

Январский каникулдарда Письмонын үредүчилерге учурлалган сөстөрине каруу эдип, көп аймактардын педагогический коллективтери жуундар өткүрип, ондо албаты үредүнин ишчилери жаш үйени үредер ле оларды коммунистический күүн-тапту эдип тазыктырар ишти оноң ары жарандыларына јединерге бийик социалистический молжулар алынгандар.

«Бастыратекши үредүлү школдордогы үредү-воспитательный ишти оноң ары жарандылары ла үренчиктерди ишке тазыктырары керегинде» КПСС-тин Төс Комитединин ле СССР-дин Министрлеринин Соединин чыгарган јөби албаты үредүнин ишчилеринин программазы болот. Эмди бастыратекши үредүлү школдордын алдында турган жаан каруулу задача — коммунистический обществонын ончо јанынан билер-чыдалду, темигилү строительдерин белетеер жаан ишти оноң ары жарандыра көндүктирерине ууландырылган КПСС-тин съездинин јөптөрин ле СССР-дин жаңы Конституциязы бектештирген ээжилерди жүрүмде жеңүлү бүдүрери болуп јат.

Областын школдорынын көп тоолу педагогический коллективтери партийный органдарга башкартып, общественный организациялардын болужыла бу задачаны жеңүлү бүдүрип турылар.

Бисте учебниктерди жаңыртып, үредүчилерге болушту пособиелерди чыгарып, үредүни жаңы программалар аайынча төзөөри јанынан үредүчилердин курстарын ачып, жаан иштер өткүрилет.

1970 жылдан ала 1977 жылга јетире областьтын националь-
ный школдорына 60-га јуук учебниктер ле методический
пособиелер чыгарылган.

Школдордын материальный базалары чик јок тынгыган.
КПСС-тин XXV съезди өткөн өйдөн бери областьта Бара-
гаштагы, Дъектиектеги, Дмитриевкадагы, Иогачтагы, Чибит-
теги, Манжероктогы школдор, 9-чы бешјылдыктын баштапкы
јылынан ала дезе бастыразы 30 жаңы школ ачылган. Школ-
дорго болушту көп учреждениелер, интернаттар элбедилген,
узадылган күндү группаларга јүретен үренчиктердин тоозы
көптөгөн.

Бастыратекши орто үредү аларга көчөрине белетенип,
көп организационный иштер өткүрилген. Темдектезе, 60 кичи-
нек школ бөктөлгөн, ордына јакшы материальный базалу,
јаан школдор төзөлгөн. Областьта орто үредүлү школдордын
тоозы 1,5 катапка көптөгөн, тургуза өйдө олардо бастыра
үренчиктердин 76 проценти үренип јат. Бу организационный
иштер өткүрилген кийинде, үренчиктердин орто үредү ала-
тан айалгазы јаранган. Эмди тогузынчы бешјылдыктын
баштапкы јылына көрө, бистин школдордын 10-чы класста-
рын божодып турган јииттердин тоозы 1,7 катапка көптөгөн.

Тургуза өйдө сегисјылдык школды божоткон кажы ла мун
кижиден 925 бала орто үредү аларга орто школдордо арт-
кылап јат. Областьта јылдын сайын 3,5 мунга шыдар јииттер
орто үредүлү школдорды, аңылу профессионально-техниче-
ский үредүлү заведениелерди божоткылап, орто үредүни
алып јадылар.

Педагогический коллективтер, школдордогы партийный
организациялар үредү-воспитательный иштин кемин бийик-
тедери јанынан билдирүлү јенүлерге јединип алгандар.
Экинчи жылга артатан балдардын тоозы, 1970 жылдагызына
көрө, јети катапка астаган, школдордогы бастыра үренчик-
тердин үчинчи үлүзи төрт лө беш темдектерге үренгилеп јат.

Областьта үредү-воспитательный ишти эмдиги өйдин
некелтелерине келиштире төзөп алып, јакшы көргүзүлерге
јединип турган школдор јылдан јылга көптөп јат. Андыйлар-
дын тоозына Горно-Алтайск городтогы 13-чи, 1-кы, 6-чы
номерлу ла национальный школдор, Кызыл-Өзөктөги, Весе-
лая Сойкадагы школдор, Майма аймактын 1-кы номерлу
школы, Шебагин аймактын Чаргыдагы ла Эликманардагы
школдоры, Ондойдогы школ, Ондой аймактын Куладудагы,
Кан-Оозы аймактын Кырлыктагы ла Көмүр-Оозындагы

школдоры ла өскөлөри де кирип јат. Өткөн үредүлү жылда 83 школ бастыра үренчиктерин класстан класска көчүргендер.

Школдын једимдери кажы ла үредүчининг ак-чек ле творческий ижинен камаанду болот. Тургуза өйдө 1445 үредүчи экинчи жылга бир де үренчик артыргыспай иштегилеп јат, озор бастыра үредүчилердинг 62 процентин бүдүрет.

Областьтын јүстер тоолу озочыл үредүчилери албаты ортодо јаан тоомјыда јүрет. Озордын ортозынан 17 кижиге Республиканын заслуженный үредүчизи деп мактулу ат адалган, эки јүстенг ажыразына албаты үредүнинг отличниги деп ат-нере берилген, јүстер тоолу үредүчилер дезе башкарунын бийик кайралдарыла кайралдаткандар.

Бастыра үредүчилерге јозок көргүзип, коммунист үредүчилер эрчимдү ижиле аныланып турадылар. Андыйлардын тоозы областьтын школдорында 560-нан ажа берген, јартап айткажын, кажы ла төртинчи үредүчи — партиянын члени. КПСС-тин XXV съезди өткөнинен бери партияга јүске шыдар үредүчи кирген.

Школдордын баштамы партийный организациялары (озордын тоозы эмди 70-ге јеткен) јашөскүримди коммунистический күүн-тапту эдип тазыктылары јанынан партиянын политиказын јүрүмге јенүлү өткүрип јадылар. Темдектеп алза, Чаргыдагы школдын коммунисттери (качызы нөк. Н. Г. Чичинова) үредү-таскадаачы ишти чике башкарып, үредүчилердинг идейно-теоретический ле профессиональный кемин бийиктедерине јаан ајару эдедилер. Бу ончозы үренчиктердинг билгирлерининг чындыйына, озордын күүн-табына, ижине, јадын-јүрүмине јакшы салтарын јетирет. Бу школдын коллективи үредүде бир де сондоочы үренчик јок болорына јединерге амадулу иштеп јат. Бу школы божоткондор албаты-хозяйствонинг башка-башка бөлүктеринде јенүлү иштегилеп јадылар, кезиктери дезе вузтарда, техникумдарда, профессионально-технический училищелерде үренгилейт. Бисте мындай јаан једимдерге јединип, јенүлү иштегилеп турган школы ас эмес.

Эмдиги өй албаты үредүнинг ишчилерининг алдында јаан некелтелер тургузат. Школы божодып турган үренчиктер бек, чокум билгирлү, бийик идейно-нравственный таскамалду, ак-чек ле творчески иштеерге белен болор учурлу.

Эмдиги өйдинг јаан некелтелерин ајаруга алгажын, албаты үредүнинг ишчилерине јединип алган бир канча јенүлерине болорзынарга јарабас. Көп тоолу школырдо бастыратекши

үредү эмдиге јетире јабыс кеминде өдүп јат, үренчиктердин билери көп учуралдарда коомой болуп, јангы программалардын некелтелеринен сондоп јат. Үредүнинг ле јадын-јүрүмнин, теориянын ла практиканын колбуларын тынгыдарына, үренчиктерди ишке темиктирерине керектү ајару јеткилинче эдилбей јат.

Педагогический коллективтер, партийный, профсоюзный ла комсомольский организациялар ла хозяйственный органдар КПСС-тин Төс Комитединин ле СССР-дин Министрлеринин Совединин јөбиле башкарынып, үренчиктерди ишке тазыктырар ла ологго профессиялар талдап аларына болуш јетирер иштерди чике төзөп алып, көрүмјилү јединдерге јединер учурлу.

Үренчиктери школды божодып, кандый профессияны талдап аларын, албаты хозяйствонун кандый бөлүктерине барып иштеерин јарт билип турган школдор область ичинде көп. Темдек эдип Яконурдагы школды алалы.

Былтыр Яконурдагы школды божоткон 39 бала трактористтин удостоверениезин алган, олардын тоозынан 20 кижитөрөл колхозында иштеерге артып калган, 15 кижидезе јуртхозяйственный үредүлү заведениелерге үренерге барган. Бастыра орто үредүлү школдорды божоткон муннан ажырајииттер областьтын јурт хозяйствозына иштеерге барган.

Је кезик школдордо элбек таркаган профессияларла үренчиктерди таныштыратан иш коомой төзөлгөн деп айдарга јараар, оноң улам ол школдорды божодып чыккан балдар ишке таскабаганы, керектү темигүлерди албаганы јарталат. Бу мындый айалганын төс шылтагы незинде дезе, бастыратекши үредүлү көп школдордо материально-технический база чек јок болгонында. Темдектезе, Кан-Оозы аймакта 4—10 класстарда 2260 үренчик үренип јат, школдордогы мастерскойлордо дезе балдар иштенетен 177 јер бар. Улаган, Кош-Агаш, Ондой аймактардагы школдор андый ок айалгада. Областьтын орто үредүлү 59 школынын тоозынан јүк ле 22 школдо автоделонун ла јурт хозяйствонун механизациязынын кабинеттери бар, 21 школдо дезе үредүге керектү кандый да техника јок. Айдарда, албаты үредүнинг ишчилеринин алдында үренчиктерди ишке таскадар јаан каруулу задача туруп јат.

Јуук јылдарда партиянын ла башкарунын чыгарган јөптөри аайынча орто үредүлү кажы ла школдо јаан класстардын **үренчиктерин** автоделого, агротехниканын, мал ижинин,

тракторло, комбайнла, оноң до өскө машиналарла иштеерининг төзөлгөлөрине үренерине керектү айалгалар төзөп алар керек. Шефствовать эдип турган предприятиелер, колхозтор ло совхозтор школдордогы мастерскойлорды, автокласстарды, электротехниканың, јурт хозјайствоның механизациязының кабинеттерин керектү оборудованиелерле јеткилдеер учурлу.

Школдордо үренчиктерге иштинг темигүлерин берерине јаан ајару эдери керегинде КПСС-тинг Төс Комитедининг јараткан программазын јүрүмге өткүрерине амадап, үредүчилердинг ле иштинг коллективтери балдардың ада-энелериле биригип, бу ишке элбек эл-јонды тартып алып, өмө-јөмөлө эрчимдү иштеер учурлу. Тургуза өйдө туура салбай бүдүретен иштердинг бир кезеги мындый: үренчиктер јүзүн-јүүр профессияларла таныжып, иштенетен учебно-методический кабинеттер төзөөри, оларды керектү не-немеле, јүзүн-башка оборудованиеле јеткилдеери, бу ишке иштинг башка-башка коллективтерин, производствоның озочылдарын, инженерно-технический ишчилерди тартып аларын кичеери, үренчиктердинг кандый бир ишке бириккен өмөликтерин чике башкарарын јеткилдеерге кажы ла школдо наставничество төзөөри, эмдиги өйдөги техниканы үренерине үренчиктерди там ла көптөң тартып алары — бу ончо иштерди башкаратан төс јер — школ болор учурлу.

Албаты үредүнинг ишчилери КПСС-тинг Төс Комитедининг ле СССР-динг Министрлерининг Соведининг јөбиле башкарынып, бу өрөги айдылган ла өскө дө сурактарды үредүчилердинг коллективтеринде, партийный, профсоюзный ла комсомольский организацияларда, ада-энелердинг комитеттерининг јуундарында, производственный коллективтерде шүүжип, үредү-воспитательный ишти оноң ары јарандырарына ууландырылган чокум ишти темдектеп алып, оны јүрүмге өткүрерин јеткилдеер учурлу.

У. Джазбаев

ИДЕОЛОГИЧЕСКИЙ ИШТИНГ СУРАКТАРЫ

Јаңы јылдан бери аймактын партийный организациязы идеологический иштинг кемин там өңжидип тыңыткан. Өткөн јылда аймак государственный пландарын ла социалистический молјуларын бүдүрип болбогон. СССР-динг јаңы Конституциязы, КПСС-тинг Төс Комитедининг 1977 јылда декабрь

айда өткөн Пленумынын ла СССР-дин Верховный Совединин сегизинчи сессиязынын материалдары, СССР-дин Министрлеринин Совединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин социалистический мөрөй керегинде Письмозы бастыра иштерди азыйдагызынан артык ла элбеде төзөөрин некейт.

Конституцияла таныжарын, онын статьяларын тереңжиде үренерин төзөөрин аймактын партийный организациязы кичееп, ас улус јаткан јурттарда, иштеп турган јаан эмес коллективтерде Төс Законды үренерине удурумга иштеер 37 школ төзөгөн. Јаантайын иштеп турган 23 агитпунктта калык-јонды Конституцияла јуртап јаткан јерлеринде таныштыратаны ла онын статьяларын үренерин өткүрөтени көндүгө берди. «Бистин Төс Законыс» деп темага учурлалган политкүнди өткүрөтине аймактын јурттары сайын 113 кижии атанган. Јаныс ла бир күнде ишкүчиле јаткандардын 34 јууны, 46 политинформация ла куучын өткүрилген. Бу иш ишкүчиле јаткандар ортодо јаан јилбүлү өткөн, ондо 5 муннан көп улус турушкан.

СССР-дин јангы Конституциязын үренериле колбулу јаан иштер аймактын школдорында өдөт. Конституцияны јаантайын үренер иш Чамалдагы, Эликманардагы, Оностогы, Чопоштогы, Чаргырагы ла өскө дө јурттардагы школдордо чике төзөлгөн. Олордо үредү аңылу программа аайынча өдөт. Класста эмес өткүрөтен бастыра иштер јангы Конституциянын кажы ла кижиге берилген правозыла, кажы ла кижинин Төс Законнын некелтези аайынча бүдүрөтен ижиле таныштырарыла колбулу өдөт. Орто үредүлү ле толо эмес орто үредүлү бастыра 18 школдо «Гражданин болор учурлу», «Албаты ла партия — бирлик», «Бастыразы кижиге ле бастыразы кижинин керексигенине» деп адалган стендтер јазалган, ол ок сурактарга учурлалган энгирлер, пионерлердин сборлары өткүрилет.

Аймактагы Културанын тураларында, клубтарда ла библиотекаларда аңылу темаларга учурлалган стендтер, монтажтар, бичиктердин выставкалары белетелген. Бу бастыразы јангы Конституцияла таныштырарына болуш јетирет. Аймактын библиотекасында бичиктердин јуруктарынан алып јазаган выставка ачылган. Анда социалистический демократиянын једимдери иле көргүзилген. Чаргыдагы школдын выставказы дезе «СССР-дин Конституциязы—өзүмдү социализмнин Төс Законы» деген суракка учурлалган.

Культпросвет учреждениелерде оос журналдар чыгарылат, анылу сурактарга учурлалган энгирлер өткүрилет. Олордо советский албатынын ижи-тожы, онын керектери көргүзилет.

КПСС-тин Төс Комитединин 1977 жылда декабрь айда болгон Пленумынын материалдарын, анда нөк. Л. И. Брежневтин куучынында айдылган шүүлтелерди үренериле КПСС-тин Төс Комитединин, СССР-дин Министрлеринин Соединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин социалистический мөрөй керегинде Письмозын үренериле, оны жүрүмде бүдүрерин төзөөриле колбой, партийный организациялардын идеологический иштер аайынча задачалары там элбеп ле теренжип турат. Бу документтерле теренжиде таныжатан иштер бастыра партийный, профсоюзный ла комсомольский организацияларда өдүп туры.

Албатынын депутаттарынын аймачный ла журт Советтеринин сессиялары өдөри темдектелген. Олордо 1978 жылдын пландарын ла социалистический молжуларын бүдүрерин жеткилдеер иштер канайда өдөтөни темдектелет. Аймактын 1978 жылга алынган социалистический молжулары тургузылган, совхозтор ло фермалар, промышленный предприятиелер ортозында мөрөйлөжөринин договорлары тургузылган. Андый иштер Эликманардагы, Чаргыдагы, Барагаштагы ла Эjegандагы совхозтордо өткөн.

1977 жылда өткөн социалистический мөрөйдө 3290 кижиге, 103 коллектив турушкан. Бойлорына алынган молжуларын 120 кижиге ле 33 коллектив бүдүргөн. Бу жылда турган задача — жаңы жылга алынган молжуларды бүдүрерин жеткилдеериле коштой, өткөн жылда бүтпей арткан ишти жаба бүдүрерин жеткилдеери болуп жат.

Мергендү иштерин азыйдан бери көргүзип келген А. А. Илаковло, Г. А. Поповло, А. А. Тупяковала, Ф. П. Казанцевле, өскөлөрине де андый ок мергендү иштерин көргүзип тургандардын ады-жолы кожулып турганы сүреен сүүнчилү. Жаңы озочылдардын тоозында «Оленевод», совхозтон З. И. Калпакова ла Ф. В. Мельникова, Барагаштагы совхозтон Р. Беляева, Чаргыдан Вера Карелина, Эjegаннан Федор Тепляшин ле өскөлөри де кожулып турылар.

Орөги айдылган документтерди үренерин өткүрер тушта партиянын райкомы партийный, профсоюзный ла комсомольский организацияларга, советский ле хозяйственный башкараачы ишчилерге коллективтердин ле тагынан кажы ла ишчинин алынган социалистический молжулары бүдүп

турганын жаантайын бойларынын ажаруларында тудуп, коллективтердин, кажы ла ишчинин ол молжулары учун каруулу болорын көдүрзин деп жакылта берген.

Эмди иштеп турган кажы ла коллективте өткөн жылдын итогторун көрүп, жаңы жылга молжулар алатан иштер элбек кемиле өдүп туры. Андый иштер 7 совхозто, 32 фермада, 122 бригадада, саар уйлар турган үйрлерде, цехтерде, бөлүктөрдө өткөн. Бойларына тагынан социалистический молжуларды 5320 кижиге алган, ол иш эмди де өткөнчө.

Бастыра бу ишти өткүреринде элбек актив ол тоодо Улус-Чаргыдан А. В. Яремчук ла А. В. Краскова, Шыргайтыдан И. Чалчикова, Барагаштан Н. И. Кызылова ла өскөлөри де турушкылайт. 1978 жылда 19 январьда өткөн политкүнде 5680 кижиге турушкан. Ол күн 18 лекция кычырылган, ишкүчиле жаткандардын 45 жууны, 39 политинформация ла куучын өткөн.

Иштеп турган коллективтер партийный организациялардын өткүрип турган төзөмөлдү ле политический иштеринин шылтузында 1978 жылга бойларына бийик социалистический молжулар алып, аймактын бастыра ишкүчиле жаткандарына онынчы бешжылдыктын пландарын кыйалта жок бүдүрери жанынан кычыру эткендер. Андый кычыру эткендердин тоозына Барагаштагы совхозтын малчылары, «Журтхозтехниканын» бөлүгунин ремонт бүдүрер мастерскойынын ишчилери, Чаргыдагы совхозтын төс фермазынын коллектив кирет. Комсомолдын 60 жылдыгына жетире үч жылдын планын бүдүрерин жеткилдеери керегинде кычыруны аймактын бастыра жиит ишчилерине Улус-Чаргыдагы ферманын уй саачызы В. В. Карелина, Чаргыдагы совхозтын комсомолдордон ло жииттерден төзөлгөн шоферлордын коллектив ле Шебалиндеги совхозтын ан азыраачылары эткендер. Ол кычырулар бастыра коллективтерде көрүлгөн ле оны жөмөөр иштер башталган.

Бастыра бу иштерди өткүрер тушта коллективтерге бастыра иштерди жарандыларына, социалистический мөрөйдиге төзөөрине, иштин дисциплиназын тыгыдарына жаан ажару эдилет. Горно-Алтайский агашпромхозто, быткомбинатта, 571 номерлу ПМК-да, Себидеги совхозто ло өскө дө коллективтерде озочылдардын ченемелин таркадар иштер темдектелген.

Бистин бастыра өткүрилип турган идеологический ле өскө дө иштеристе бар једимдерле коштой ол иштерди калай

өткүрүп турган учуралдар бары база јарталат. Кезикте агитаторлор ло политинформаторлор јакшы иштебей тургандары бар. Озочыл ченемелди таркадар иште хозяйстволордын специалисттери эрчимдү турушпай јадылар.

Малчыларды культурный јеткилдеерин тутадып турган шылтактардын бирүзи — машиналар, автоклубтар ла культ-передвижкалар узак өйдөң иштебей турганы болуп јат.

КПСС-тин райкомынын пленумы ла аймактын озочылдарынын январь айда өткөн јууны 1978 јылдын пландарын ла социалистический молјуларды бүдүрерине ууландырылган элбек иштер темдектеп алган. Аймактын партийный организациязы 1978 јылдын пландарын кыйалта јоктон бүдүрерин јеткилдеерине бастыра ишкүчиле јаткандарды көдүреринде алаңзу јок.

А. Айманов

ОКТАБРЬДЫН ЮБИЛЕЙИНЕН КОМСОМОЛДЫН ЮБИЛЕЙИНЕ ЈЕТИРЕ ИШТИНГ ЭРЧИМИН ЈАБЫЗАТПАС

Улу Октябрьдын 60-чы јылдыгынын юбилейине белетенер өйдө комсомольский организациялардын ижинде болгон бийик көдүрингине комсомолдын юбилейине јетире јабызатпас учун движение Октябрьдын байрамынын кийинде башталган.

Чындап та, 1978 јыл комсомолдын јүрүминде аңылу јер болор, ненин учун дезе 25 апрельде ВЛКСМ-нин XVIII съезди бойынын ижин баштаар, 29 октябрьда дезе Лениннин комсомолы төзөлгөнине ала 60 јыл толор. Бу комсомольский организациялардын јүрүминде сүрекей јаан учурлу керектер болор.

28 январьда областьта комсомолдын XXX конференциязы өткөн. Анда комсомолдор эткен иштеринин итогторын көрүп, келер өйлөргө јаңы задачалар темдектеп алгандар.

Конференциянын ижинде областьтын 23,5 мун комсомолдорынын адынан 455 делегат турушкан. Конференциянын ижи бийик көдүрингилү өткөн, анда тургузылган сурактар бастыра јанынан, терең шүүжилген. Мында куучындагандар бойлорынын комсомольский организацияларынын јакшы једимдери керегинде айдала, келер өйдө төс ајаруны јетире эдилбеген, бүтпеген керектерге ле задачаларга эдери јаан учурлу деп темдектегендер.

Алдындагы отчет өткөнинен ала бу отчетко жетире өйгө областьтын комсомольский организациязынын жашөскүримди коммунистический күүн-тапту эдип тазыктырар ижинде бир канча билдирүлү једимдер болгон. Бу ижинде озор КПСС-тин XXV съездинин бу сурактар аайынча јөптөриле башкарынган.

Бойынын юбилейный конференциязына областьтын комсомольский организациязы, алдындагы јылдарга көрө, бир канча тыгып, члендери там көптөп келген. Темдектезе, 1975 јылда областьтын комсомольский организациязында 22441 член болгон болзо, 1977 јылда дезе ондо 23585 член боло берген. Бу өйдин туркунына комсомолго 7192 јиит уулдар ла кыстар алынган.

1975-1976 јылдарда комсомолдордын документтерин солыыр иш јенүлү өткөн. Бу јаан учурлу иш анчадала Улаган, Кош-Агаш, Майма аймактардын комсомольский организацияларында бийик политический көдүрингилү өткөнин темдектеер керек. Ол өйдин туркунына јагы документтерди 19316 комсомол алган.

Жашөскүримди политический ле текши үредү аларына јаан ајару эдилген. Комсомольский организациялардагы политический үредүде туружып турган комсомолдордын ла јашөскүримнин тоозы 1000 кижиге көптөгөн. Бу сурактарга анчадала Кош-Агаштагы, Турачактагы районный организацияларда јаан ајару эдилип турганын темдектеер керек.

Кош-Агаш аймакта пропагандисттер ижин чике төзөп алып, јакшы ченемелин көргүзедилер. Олордын јоруктап јүрүп иштейтен кружокторында аймактагы угаачылардын үчинчи бөлүги үренет. Чапаевтин адыла адалган колхозтон Тамимов Асет ле «Путь к коммунизму» колхозтон Камитов Ертаргын јакшы ижиле макталып турган пропагандисттер. Олор экилези «КПСС-тин туура салбас задачалары» деп кружоктор өткүрип јадылар.

Је областьтын өскө аймактары, Улаган аймактан башка, бу ишти јарандырып аларга ајару этпей јадылар.

4 мунга јуук јиит ишчилер бастыратекши үредү аларга энирги ле заочный школдордо үренип јадылар.

Јииттердин иштеги эрчимин бийиктедерине анчадала бистин орооннын јүрүминде болгон мындыј јаан керектер јакшы салтарын јетирген: СССР-дин јагы Конституциязын јөптөп алганы, Октябрьский социалистический революциянын 60 јылдыгын байрамдаганы.

Октябрьдын 60 жылдыгын иште бийик једимдерле уткырына ла Ленинский комсомолдын КПСС-тин Төс Комитедине эткен рапортына кол салар мактулу право алатаны учун областта социалистический мөрөй элбеген. Бу социалистический мөрөйдө 25000 јуук кижиге турушкан. 1977 жылда танган алынган социалистический молјуларын комсомолдын ла јашөскүримнинг 12 коллективиге ле 750 јиит уулдар ла кыстар өйинен озо бүдүргендер. Анайып, Ленинский комсомолдын КПСС-тин Төс Комитедине ийетен рапортко кол салар күндүлү правоны социалистический мөрөйдиге эн артык јенүчилери, үредүнинг отличниктери, активтин общественниктери — бастыразы 1370 кижиге алган.

6 кижиге легендарный «Аврора» деп крайсердин јанына туруп, јурукка соктырарага право берилген. Олордын тоозында: Јолодогы совхозтон койчы Течинов Вячеслав, «Советский Алтай» совхозтон эчкичи Серке Фекла, «Ленинский наказ» колхозтон шофер Шортов Николай, Турачактагы ППХ-да сувенирлер эдетен цехтен ишмекчи Попова Александра, педагогический институттан студент Маняхин Александр, Кош-Агаштан автолавканын садучызы Альпимов Мурат.

Комсомольско-молодежный коллективтер төзөөри јанынан мактулу керектерди темдектеер керек. Бу иш Горно-Алтайсктагы городской, Турачактагы ла Кош-Агаштагы районный организацияларда чике төзөлгөн.

Бистин областтын јиит уулдары ла кыстары јаныс ла јакшы иштеп билер эмес, је олар анайда ок јакшы амырап билер. Кружоктордо ло художественный самодеятельностьтордын коллективтеринде 9 мунга шыдар комсомолдор ло јашөскүрим турушкылайт. Öткөн жылда комсомолка Зоя Тонтокова албаты творчествозынын художественный самодеятельнозынын 1-кы Батырасоюзный зональный көрүзинин лауреады, јиит кайчы Калкин Элбек ле Караколдогы Культуранын јурт туразындагы јашөскүримнинг комусчыларынын ансамбли Батырасоюзный көрүштин лауреаттары болуп чыккандар.

Октябрьдын 60 жылдыгын темдектегенинин кийинде ткацкий фабрикадан Петунина Надежда, швейный фабрикадан Пестерова Галина бешјыдыктын үчинчи јылынын планын ВЛКСМ нин XVIII съездинин ачылар күнине бүдүрип салар деп баштапкай эткендер. Олордын мындай баштапкайын көп комсомолдор сүрекей јарадып, јөмөгөндөр.

Областын комсомольский организациялары ВЛКСМ-нин 60 жылдыгынын адыла аданарга социалистический мөрөйгө киришкендер.

Педагогический институттын комсомолдоры ВЛКСМ-нин 60 жылдыгына учурлап, иштин ле жуучыл мактын јерлерине јүрер агитпоходтор өткүрерин темдектеп алгандар. Анайып комсомолдын кажы ла жылдыгына бир агитпоходтон өткүрер деп јөп чыгаргандар, андый 60 агитпоход өткүрери темдектелген.

Конференцияда Серке Фекла төрт жылдын туркунына 1600-тен көп уулак торныктырып алганы, государствого 1 тонна ноокы табыштырганы керегинде куучындаган. 1976—1977 жылдарда кыш кату да болгон болзо, ол колындагы малын 100 процентке чеберлеп алган, ноокынын планын 120 процентке бүдүргөн. Серке Фекла 1978 жылда 100 эне эчкиден 100 уулак алар, кажы ла тын эчкиден 450 граммнан ноокы алар социалистический молжу алган.

Крайдагы өткөн комсомолдын XXI конференциязы Серке Фекланы ВЛКСМ-нин XVIII съездинин делегадына јөптөгөн. Андый мактулу право ого ак-чек ижи учун берилген.

«Турачакский» совхозтын уй саачызы, «Ровесник» деп комсомольско-молодежный коллективтин члени Галина Морозова фермада јиит уй саачылардын иштеги јаан једимдери керегинде айдып тура, олардын культурно-бытовой јаны коомой айалгада турганын темдектеген. Морозованын айтканы комсомолдын Турачактагы райкомынын 1-кы качызы Николай Туликовтын айтканыла түнгей болгон. Морозова ла Туликовтын куучындарынан укканда, районнын комсомольский коллективтеринде сүрекей көп ишчилер он классты божоткон јиит улус болгоны јарталды. Је аймакта иштеерге јакшы айалгалар төзөөрине ајару јеткилинче салынбай јат. Уй саар фермалар техникала јеткилделери сүреен сондоп јат, садып алган оборудованиелер бастыразы иштедилбей јат, олардын кезиги — бир мунга турар техника чек тузаланылбай калас туруп јат. Мыны көрүп, комсомолдор колын бош салып отурбай јат. Олор комсомольский прожектордын рейдтерин өткүрет. Је оларго бу сурактын аайына чыгарга күч болот. Јурт хозяйствонун башкараачылары ла хозяйстволордын администрациялары бу керекке јаан ајару эдип, бар техниканы тало тузаланарына јединер учурлу.

Швейный фабриканын көктөнчизи Любовь Лыдова бойынын куучынында городто јашөскүримнин амырайтан айалгазына ајару јеткилинче эдилбей турганына конференцияда бастыра улусты ајарткан. Онын айдыжыла болзо, городто јашөскүримнин кафези јск, өдүп турган танецтер башкарыл-

бай јат, амырайтан энирлер өткүрилбей јат. Бу једикпестерди јоголторго ууландырылган чокум иштер темдектелалары керегинде конференцияда база куучын болгон. Люба социалистический мөрөйдиг јенүчили болуп чыккан, ол бойынын ижиндеги нормазын ай сайын 150 процентке бүдүрүп, эмди 1979 јылдын март айынын чодына иштеп баштаган. Јиит ишмекчи комсомолдын удабас болотон XVIII съездинде бистиг областыг организациязынын адынаг туружар.

Конференцияда анайда ок өскө дө иштерди јарандыраы керегинде сурактар шүүжилген. Ол тоодо пионерский ле спортивный организациялардын ижин јарандырап сурактар.

1978-1979 јылдарда областнэй комсомольский организациянын ижин анаг ары элбедерге јагы программа тургузылган.

Конференциянын јөптөри областной комсомольский организациянын бастыра ижине ле јүрүмине јаан салтарын јетиреринде аланзу јок. Ол јөптөр јашөскүримди ишке таскадар, идейно-политический ле нравственный јанынаг тазыктар иштерде јаан камалгалу болор. Областыг комсомольский комитеттериниг организаторсий ижи мынаг ары јагы, бийик тебү алынар.

Комсомол ло јашөскүрим ВЛКСМ-ниг XVIII съездин ле Ленинский комсомолдын 60 јылдыгын иште, үредүде ле общественный јүрүмде јагы јенүлерле уткыырында аланзу јок.

Ю. Антарадонов

ИШЛЕ, ЈҮРҮМЛЕ КОЛБУЛУ БОЛЗЫН

Ишкүчиле јаткандардын ортодо политический иш өткүрер, оларды коммунистический күүн-тапту эдип үредип тазыктырар иште баштаачы јерде партийный пропагандист, лектор, агитатор турганы јарт. Пропагандист кичеенип иштегенинен, онын билгиринен, тургузылган суракты улуска јартап айдып, улусты јилбиркедип билеринен партийный организациялар өткүрип турган идеологический иштин кеми бийик болоры камаанду.

Улу Лениннинг школын өткөн јарлу партийный пропагандист Михаил Иванович Калинин ол јанынан мынайда айткан: «Воспитывать эдип турган кижии бойынын тазыктырып турган улузына јангыс ла кандый бир билгир берер учурлу эмес. Ол кижии улусты јүрүмде болуп турган керектерди чике ондоорына бойынын јозогыла, кебер-бүдүмиле тазыктырар учурлу. Таскамал иш, өскө улусты воспитывать эдетен иш — эн күч дегедий иштердин бирүзи деп айдарга јараар. Ненин учун дезе, бу иш анайда ок слердин акту бойыгардын јүрүмеерле, кылык-јангыгарла колбулу. Өскө улусты аракы ичпегер деп јакарып үредип турала, бойыгар аракыдап турзагар, слердин ижигерден туза болбос. Слер өскө улусты дисциплинаны буспагар деп кычырып, бойыгар оны улам ла бузуп турзагар, слердин кычырганыгар куру-кей сөстөр болуп артар. Оны угар кижии чыкпас» (М. И. Калинин. «Коммунистический үредип-тазыктырары керегинде». Москва, «Јиит гвардия», 1956 ј. 313—314 стр.).

М. И. Калининнинг айткан бу сөстөрининг учуры эмди де јылыйбаган. Коммунизмди бүдүрип турган бүгүнгги күнде ишкүчиле јаткандарды коммунистический күүн-тапту эдип тазыктырары учун пропагандисттердин карулу болоры јаананган, оныла колбой олардын бойлорына некелтелер база бийиктеген.

Ишкүчиле јаткандардын политический үредүзининг бу өдүп јаткан јылында программа сүреен байлык, ненин учун дезе, 1977 јылда совет албатынын јүрүминде исторический учурлу керектер болгон. Идеологический фронттын активист-

тери бойлорынын творческий баштанкайын ла билгирин көргүзөр аргалар көптөди.

Сүреен жаан политический учурлу теоретический материалды пропагандисттерге, лекторлорго ло агитаторлорго СССР-дин жаңы Конституциязы, партиянын Төс Комитединин 1977 жылда декабрь айда өткөн Пленумынын жөптөри, КПСС-тин Төс Комитединин, СССР-дин Министрлеринин Совединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин Письмозы берди.

Эмди партийный организациялардын алдында бу документтерди албаты-калыкка жартап айдып берери жанынан жаан задачалар туруп жат. Ол задачаларды Майма аймакта «Журтхозтехниканын» автотранспортный предприятиези жакшы ондоп туру деп айдарга жараар. Бу предприятиенин партийный организациязы бастыра политико-жартамал ла таскамал ишти коммунистический строительнонын бүгүнгү күндеги жаан учурлу задачаларыла колбулу өткүрүп туру.

Ол ок задачаларга политический ле экономический үредү-нин системазында иш ууланган. Экономический үредү-нин школында, коммунистический иштин школында ла комсомолдордын политический үредүзинин системазында жетеннен ажыра ишмекчилер ле инженерне-технический ишчилер бойлорынын идейно-теоретический билгирин бийиктеди ле байгызып турулар. Партиянын ла башкарунын жөптөрүн ле жаан учурлу документтерин үренерине ле элбек калыкка жартап айдып берер ишке партийный организация озочыл ишмекчилерди ле партийный үредү-нин системазында жакшы үренип турган улусты тартып алды.

Бу организацияда итоговый үредүлөр өткүрери жанынан жакшы ченемел бар. Темдектезе, СССР-дин жаңы Конституциязы аайынча итоговой үредү текшитеоретический сурактарды производствонун, предприятиенин керектериле колбоштырды. Баштап экономический үредүде ле комсомолдордын кружогында үренип тургандарга текши доклад эдилген. Тыныда өскөн социализмнин ороонынын Конституциязы керегинде докладты пропагандист Стахнев А. П. эткен.

Александр Петрович СССР-де совет граждандарга жеткилделген праволор социалистический производственный колбуларла жеткилделгенин жартады. Совет улус элбек праволорды тузаланганыла коштой кыйалта жоктон эдетен керектерин жартады. Ол керектерди кажы ла кижжи канча ла кире жакшы бүдүрзе, бастыра совет албатынын жадын-жүрүми жаранып барар деп айтты.

Текшы лекция өткөн кийинде секциялар сайын үредүлер өтти. Коммунистический иштинг школында Конституциянын кезик статьяларын јартап, озочыл ишмекчилер — коммунистический иштинг мергендүчилери Гельмут Карлович Гроссман ла Адуш Картаевич Манышев куучындадылар. Олор текши политический сурактарла колбой предприятиеде баштаган јиит озочылдардын јакшы иштеп турганын темдектедилер, анайда ок ишти јакшы тözöörине общественный организациялар јаан jömöлтö эдип тургандарын куучындадылар.

Коммунистический иштинг школын пропагандист Раиса Сергеевна Бондарь, бойы предприятиеде баш экономист болуп иштеп турган кижии, башкарып јат. Үредүни бийик кеминде өткүрип турган шылтуунда нөк. Бондарь башкарып турган бу школ ишмекчилердин идейно-теоретический билгирин бийиктедеринде, үренип турган политический темаларды производствонун сурактарыла колбоштыларында јаан учурлу боло берди.

Пропагандист акту бойынын творческий планында школо үренип турган ишмекчилерге практический јакылталар берерин кичеейт. Јакылталар социалистический молјуларды бүдүрип турганын шиндеери, иштинг арбыны бийиктеп турганыла өскө дө экономический сурактар аайынча болуп јат. Сурактар — олордын ок күнүн сайын эдип турган керектери. Рационализаторлордын ижин элбедерине јаан ајару болуп турат.

Бир үредүде слесарь Виктор Иванович Устинов тормозтын колодкаларын ремонттооры јанынан јангы эп-сүме айткан. Нөк. Устиновтын ол эп-сүмезин ончо јанынан шүүжеле, иште тузаланып көрөр деп jөптөшкилеген. Эп-сүме тын јарады. Ол эп-сүмеле эдерде автомобильдер ремонтто турар ой чик јок астады.

Автомобильдердин редукторлорын кодорып аларында тележкалар тузаланары јанынан шүүлте јарады. Андый тележканы экономический школо үренип турган Василий Васильевич Филиппов Устиновло кожо эткендер. Алдында редукторды кодороло ойто кондыларына үч слесарь керек болгон болзо, эмди бу ишти шофер јаныскан бүдүрер аргалу. Экономический астам 400 салковойго шыдар.

Коммунистический иштинг школында үренип турган ишмекчилер јакшы иштеп тургандарын темдектеер керек. Олордын ортодо 13 кижии коммунистический иштинг мергендүчилери, шофер нөк. Метус Рудольф Иванович бешјылдыктын үч јылынын планын 1978 јылда январь айда бүдүрди.

1978 жылды «Экономиканын ла производствоны башкара-
рынын төзөлгөлөри» деп адалган экономический школдо үре-
нип тургандар јакшы једимдерле уткыдылар. Бу школдо 21
кижи коммунистический иштин мергендүчизи, шофер Шева-
лева Ольга Ивановна 1979 жылдын планын бүдүрип туру.
Школдо үренип турган төрт коммунист энирдеги школдо
үренгилейт, үч кижии журтхозяйственный институтка кирип
алдылар.

Коммунисттерден, политический ле экономический үредү-
нин системазында үренип тургандардан предприятиенин ижи
камаанду деп айтса јастыра болбос. Оны 1977 жылдын пла-
нын бүдүргени керелейт. Текши план 100 процентке, иштин
арбынын бийиктедер план 100,7 процентке бүткен, планга үзе-
ри 22 мун тонна кош тартылган.

Производство тузалу болорын бийиктедери ле иштин чын-
дыйын јарандыраы учун тартыжуны тыгыдары ла 1978 жыл-
дын планын бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалис-
тический мөрөйдии элбедери керегинде КПСС-тин Төс Коми-
тединин, СССР-дин Министрлеринин Совединин, ВЦСПС-
тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин Письмэзын бастыра
албаты јараткан. Бистин областта ол Письмого элден озо
карууны база бу предприятиенин коллективи берген. Пропа-
гандисттер ле агитаторлор ишмекчилерге, инженерно-техниче-
ский ишчилерге јангы, алдындагызынан бийик молјулар ала-
рына болуштылар. Ремонтто иштеп турган ишмекчилердин
көп нургуны сменада норманы 102—103 процентке бүдүрер
болуп молјондылар.

Социалистический мөрөйдии элбеде төзөйлө, эны једимдү
эдип алатаны партийный, советский, хозяйственный органдар-
дын, профсоюзный ла комсомольский организациялардын
алдында турган јаан задача, 1978 жыл бастыра совет улустын
мергендү ижинин јылы бэлор учурлу деп, Маймадагы «Јурт-
хозтехниканын» автохозяйствозында јакшы билип јадылар.
Бу задачаны јенүлү бүдүрерине идеологический ишчилер
јаан јөмөлтө эдер.

Партийный организация көргүзүлү агитация ажыра озо-
чыл ченемелди таркадарына јаан ајару эдип туру. Экономиче-
ский билгирлердин толугы јакшы јазалган. «СССР онынчы
бешјылдыкта» деп стендте предприятие онынчы бешјылдык-
та бүдүретен тоолор көргүзилген. иштин арбынын бийикте-
дери, кош тартарын көптөдөри көргүзилген. Кызыл толукта
коллективтин күнүн сайын бүдүрген ижи көргүзилип јат.
Мында «СССР-дин јангы Конституциязын јөмөп лө јарадып

бүткенинин итогтары көрүлгөн. Бистин область уйлардын, койлордын ла эчкилердин тоозын көптөдөр планды онын алдында өткөн 1976 жылдын кеминде бүдүрди. Государствого эчкинин ноокызын, агнын мүүзин табыштырар план бүткен.

Малдан алган продукцияны государствого табыштырар планды Кош-Агаш, Кан-Оозы, Турачак аймактардын хозяйстволоры жакшы бүдүрдилер. Койдын түгин табыштырары жанынан Көксуу-Оозы ла Улаган аймактар, сүт жанынан Ондой аймак жакшы једимдерлү.

1977 жылда элбеген Бастырасоюзный социалистический мөрөйдин итогтары аайынча КПСС-тин Төс Комитединин, СССР-дин Министрлеринин Совединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин улалып жүрер Кызыл Маанызыла Кош-Агаш аймак, бу аймактын «Путь к коммунизму» колхозы, Майма аймакта Карымдагы совхоз кайралдалган. РСФСР-дин Министрлеринин Совединин ле ВЦСПС-тин улалып жүрер Кызыл Маанызын Кош-Агаш аймакта Чапаевтин адыла адалган колхоз ло Кан-Оозы аймакта XXII партсъездтин адыла адалган колхоз алдылар.

Бистин областьтын аймактарынын, колхозторынын ла совхозторынын ортодо социалистический мөрөйдин итогтары аайынча КПСС-тин обкомынын, облисполкомнын, облсовпрофтын ла ВЛКСМ-нин обкомынын улалып жүрер Кызыл Мааныларын Кош-Агаш аймак, бу аймакта «Кызыл Чолмон» колхоз, Көксуу-Оозы аймакта Мультыдагы совхоз алдылар.

Кош-Агаш аймакта «40 лет Октября», Калининнин адыла адалган, «Путь к коммунизму», Чапаевтин адыла адалган, СССР-дин 50 жылдыгынын адыла адалган, XXI партсъездтин адыла адалган, «Кызыл Мааны», Лениннин адыла адалган колхозтордын; Шебалин аймакта Чаргыдагы совхозтын; Ондой аймакта XXIV партсъездтин адыла адалган колхозтын; Кан-Оозы аймакта XXI партсъездтин адыла адалган, XXII партсъездтин адыла адалган, «Ленинский наказ», «Путь к коммунизму», «Путь Ленина» колхозтордын жакшы ижи темдектелген.

Малдан алар продукцияны канча ла кире көптөдөри жанынан КПСС-тин XXV съездинин, КПСС-тин Төс Комитединин 1977 жылда декабрь айда өткөн Пленумынын јөптөринде, КПСС-тин Төс Комитединин, СССР-дин Министрлеринин Совединин, ВЦСПС-тин ле ВЛКСМ-нин Төс Комитединин Письмозында тургузылган задачаларды жакшы ондоп, бистин областьтын партийный, профсоюзный ла

комсомольский организациялары, советский ле журтхозяйственный органдары, журт хозяйствонунг бастыра ишчилери бу өдүп јаткан 1978 јылда этти, сүтти, түкти ле малдан алар өскө дө продукцияны чик јок көптөдөри јанынан бойлорына јангы јаан молјулар алдылар. Ол алган молјуларды бүдүрер ле ажыра бүдүрер аргалар кажы ла колхозто ло совхозто, кажы ла фермада бар.

Једип алган једимдерди темдектеп тура, бастыра аја-руны эдилбеген керектерге ууландылар, јангы аргалар таап тузаланар керек деп, партия бисти үредип јат.

Эмди Туулу Алтайдын совхозторынын ла колхозторынын мал өскүрөөчилеринде эн ле каруулу, эн ле эрчимдү иштин өйи башталды. Мал кыштадары өдүп јат, эчкилердин ноокызын тараары өдүп туру, койлор ло эчкилер төрөп баштады, олардын балдарын кичееп, өскүрүп алар керек.

Быјыл областьтын колхозторында ла совхозторында алты јүс он төрт мунга шыдар кой төрөөр, ол тоодо эки јүс төртөн эки мун кой февраль ла март айларда төрөөр.

Койлор ло эчкилер төрөп турган өй — койчылардын ижинде эн ле каруулу өй. Койлор ло эчкилер төрөп, су-кадык кураандар ла уулактар торныктырып алганынан јайыла койлорды ла эчкилерди семиртип, канайда иштегени, искусственный үренделтер ишти канайда өткүргени, койлорды канайда кыштадып турганы, јелдеп келген койлорды кичеегени көрүнер. Мында мал өскүрериле колбулу бастыра специалисттердин, ончо улустын — зоотехниктердин, ветеринарлардын, койчылардын, колхозтордын ла совхозтордын башкараачы ишчилеринин ижи көрүнер. Хозяйстволордо өткөн бастыра зооветеринарный иштердин једимдери шак ла эмди көрүнер.

Эмдиги өйдө турган задача — кажы ла эне койдон ло эчкиден алган кураанды ла уулакты кичееп, торныктырып алары. Јелдеп келген койлорды ара салбазын деп кичеери — койчылардын төс ајарузында болор учурлу.

Койлордын ноокызын көптөдөргө оларды түктенир эдерге јыл чыгара кичееп азыраар керек. Койлорды зооветеринарный јанынан кичеери анчадала керектү. Койлорды өскүреринде ле көп түк кайчылап аларында тын арга — койлорды кышкыда ла јаскары-кыш төрөдөри. Бу өйдө чыккан кураандар көп сүт эмзе, түрген чыдап јадылар. Төрөгөн койлордын сүдин көптөдөргө оларды тын азыраар, концентраттар, јулукту азырал — силос берер керек.

Бистин областьтын озочыл койчылары — Кан-Оозы аймакта ХХІ партсъездтин адыла адалган колхозтын койчызы, социалистический иштин Геройы Тоедов Желмек, Ондой аймакта Кенгидеги совхозтын койчызы, Социалистический Иштин Геройы Марчина Тана, Кош-Агаш аймакта «Кызыл Чолмон» колхозтын койчызы Саблаков Исак ла өскө дө көп-көп озочыл койчылар кажы ла жүс эне-койдон жүстен ажыра кураандар алала, коротпой чыдадып алып жадылар.

Озочыл койчылардын ижинин эп-сүмези, олардын ченемели областьтын совхозторынын ла колхозторынын кажы ла койчызынын ижинде тузаланылар учурлу. Озочылдардын ижинин эп-сүмезин тузаланары анчадала эмди, койлор төрөп турган өйдө керектү.

Областьтын колхозторында ла совхозторында журтхозяй-ственный иштерди специализировать эдери жанынан жаан иш башталды. Ол жанынан жаан иш кой өскүреринде база өдүп жат. Темдектезе, Ондой аймакта Карл Маркстын адыла адалган колхозто ло Кенгидеги совхозто, Шебалин аймакта Эжегандагы совхозто кураандарды ла уулактарды умчылап өскүретен цехтер жазалган. Олордо кураандарды ла уулактарды чыккан кийнинде 2—3 күннин бажында энезинен айрып, эмчилеп, жүзүн-башка курсак берип көрөрдө, кураандар ла уулактар жакшы торныгары жарталган.

Кош-Агаш аймактын колхозторында белетеп алган өлөңи ас болордо, койлор төрөп тө турган өйдө, олардын көп нургуны кабыруда болуп жат. Онын учун кураандарды ла уулактарды энелеринен чек айрыбай жалдылар. Эртен тура ла энгирде олар энезин эмип, түште умчыдан уйдын сүдин эмип турадылар.

Бистин областьтын айалгазында кураандарды ла уулактарды анайда өскүрип чыдатканы тузалу болгонын жүрүм көргүсти.

Областыа койчылардын жаан бригадаларын төзөөр, койлорды төрөдөтөн аңылу пункттар ачар иш өдүп жат. Андый ченемел 1978 жылда Кенгидеги совхозто Социалистический Иштин Геройы Марчина Тананын бригадазында башталар. Эки үүр койлорды жаңыс пунктка, жылу кажаанду, койлордын азыралы жеткил, иштеп турган улуска жакшы айалга берилген жерге экилип төрөдөр.

Быжылгы 1978 жылда малды кыштадары, төрөдип, жаш малды кичееп, чыдадып алары койчылардын, зооветеринар-

ный специалисттерден камаанду болор. Мал өскүрип турган фермалардын ишчилеринин жакшы ижин темдектеп, оларго сый берип, олардын таскадузын тыгыдары керектү.

Баштамы партийный организациялар, советский ле хозяйственный органдар онынчы бешжылдыктын учинчи жылынын пландарын ла молжуларын жегүлү бүдүрерине журттын ишчилерин көдүрери жанынан жаан иш өткүрип турулар.

Быжыл общественный малды кыштадар иш жарамыкту өдүп жат деп айдарга жараар, колхозтордо ло совхозтордо малдын азыралы жеткил. Ченемелдү койчылар ла сакмандар бар. Койлор кажаанду, жаш кураандар чыдадатан жылу кажаандар тудулган. Анайда быжыл койлорды төрөдөр ишти бийик кеминде өткүреле, алган кураандарды коротпой, торныктырып чыдаткадый аргалар областьта бар.

Эмди колхозтордогы ла совхозтордогы партийный организациялар ол аргаларды толо тузаланарына агитационно-жартамал ишти ууландыраы керектү. Фермаларда ла турлурларда иштеп турган улусты медицинский ле культурно-бытовой жеткилдеерин, оларго керектү товарларды апарып садарын жеткилдеер керек. Жаан ажару социалистический мөрөйди төзөөрине, мөрөйдин итогторын бойынын ойинде көрүп, озочылдардын жакшы ижи темдектелип турар учурлу.

Туулу Алтайдын койчылары, мал өскүрип турган бастыра ишчилери, КПСС-тин XXV съездинин жөптөрин жүрүмде бүдүрип, онынчы бешжылдыктын учинчи жылынын пландарын ла молжуларын бүдүреринде ле ажыра бүдүреринде алаңзу жок.

К. Акмадыев

ТҮНДҮК-КҮНЧЫГЫШ АФРИКАДА АЙАЛГАНЫ КЕМ КАТУЛАНДЫРЫП ЖАТ

Сомалинин черүлери Эфиопиянын јерине Огаден деп городтын жанынан табарып киреле, жуулажып турганынан бери бир канча ай өтти. Бу јерде өлгөн улустын тоозы там ла көптөп јат. Могадишонын башкараачылары Эфиопиянын јеринде өдүп турган жууда танктарды, уур артиллерияны, реактивный самолетторды тузаланып туру. Коштой јаткан ороондорго табару эдерге амадабай турганы, Эфиопиянын албатызы Сомалинин табарып кирген черүзине удурлажа арга јокто жуулажып турганы керегинде Эфиопиянын баш-

карузы јангыс катап угускан эмес. Ол анайда ок блаашту сурактардын аайына куучын-эрмектер өткүргени ажыра чыгарга белен болгонын база көп катап јартаган. Андый да болзо, Сомалинин черүлери агрессивный јууны токтотпой јат.

Кижн бодозо, јарт ла ошкош. Сомали — јуулап кирген агрессор, Эфиопия дезе табарунын јеткерине алдырткан ороон. Је кезик башкараачыларга андый шүүлте чек јарабай јат. Онын учун бир кезек госуларстволор, керектин аайы јарт та болзо, табару эдип турган Сомалини јөмөп лө көкидип турулар. Онызы ајалганы там катуландырып, јуу-чакты там элбедерине ле ого база өскө ороондорды кириштирерине экелери јарт.

Өскө ороондордын агенстволорынын јетиргениле, калганчы өйдө Сомалиге јангы јуу-јепселдер улам ла келип туру. НАТО-нын бар јуу-јепселдеринен США Сомалиге 1,2 млрд. долларга јуу-јепселдер јетирип берерге турганы керегинде Күнбадыш Германияда чыгып турган «Штерн» деп газет бичиген. Сомали бу јуукта көп јуу-јепселдер, ол тоодо Америкада эдип турган «М-48» деп 30 танк, анайда ок Англияда эдип турган зенитный установкалар алган деп «Франс Пресс» агенство јетирген. Танктарды Ираннан Оман ажыра јетирген, зенитный артиллерияны дезе Пакистаннан, Ираннан ла Саудовский Аравиядан экелген деп анда ок айдылган. Сомали анайда ок Франциядан, Италиядан, Ираннан ла Саудовский Аравиядан јенил јуу-јепселдер алган. Сомалини јууга керектү јепселдерле јеткилдееринде Швейцария да туружып јат.

Африкадагы керектерге кирижип турганын ФРГ узак өйгө күјүреген. Је эмди керектин чыны јартала берди. Февральдын баштапкы күндеринде ФРГ-нин башкарузы Сомалиге болуш эдип алдында берген 12 млн. доллардын үстине база 7,1 млн. доллар акча берерге пландап турганы керегинде јарлаган. Бу акча Сомалиге јуу-јепселдер садып аларына берилип турганы јарт.

Бу јуу-согушты көнжидеринде Китайдын да башкараачылары туружып јат. «Дейли телеграф» деп английский газетин јетиргениле болзо, Могадишого Китайдан бир канча бөлүк јуу-јепселдер, ол тоодо «јер-кей» деп ракеталар келген.

Је агрессорго кандый да јөмөлтө болужып болбос. Сомалинин башкараачыларынын олјочы пландары јемирилип турганынын темдектери там ла көптөп туру. Шак онын

учун Күнбадыштагы ороондордын бу жууны элбедерге
јетирип турган болужын актаарга жүзүн-јүүр төгүндерди
тыгыда јайары керектү боло берген. Анайып Эфиопиянын
черүлери «СССР-дин ле Кубанын болужыла» Сомалинин
јерине јуулап кирерге турган деп төгүн табылган. Јабарчы-
төгүнчилер Эфиопиянын черүлерине болужып јуулажып
турган «јүстер тоолу» советский керептер, самолеттор,
социалистический ороондордын «мундар тоолу» граждан-
дары керегинде бичип турулар. Могадишодо табылган бу
төгүнди Күнбадыштагы көп госуларстволордын төс городто-
ры элбеде јайарын баштаган. Бу ок төгүнди тузаланып,
Сомалинин башкараачылары јуу-јепселле болуш јетирзин
деп НАТО-нын ороондорына ла араб ороондордын Лигазын
сураган. Бу төгүнди 19 январьда ТАСС-тын угузузы коско-
рып, туй соккон. Ол угузуда мынайда айдылган: «Бу ончозы
орды јок көк төгүн, онын амадузы јарт: болуп турган
керектерди сан тескери көргүзеле, Күнбадышта Сомалинин
ле Эфиопиянын ортозындагы јеткерлү айалгага кирижер
пландарын көжөгөлөп јажыраары».

Январьдын учында Вашингтондо НАТО-нын члендери
болуп турган беш орооннын (США-нын, Англиянын, Фран-
циянын, ФРГ-нин ле Италиянын) чыгартулу улустарынын
жууны өткөн, олар анда Африканский Рогтогы айалганы
шүүшкендер. Јуун божогон кийинде, онын туружаачылары-
нын шүүлтезиле болзо, «бу јеткерлү керекти Сомалинин ле
Эфиопиянын ортозында јөптөжү-куучындардын болужыла»
аайлаар керек деген јер эдилген. Је табару эткен Сомали-
нин башкараачыларынын кылыгын јаратпай турганы керегин-
де бир сөс айтпай, Эфиопиянын јеринен Сомалинин черү-
лерин чыгарарын некебей, Күнбадыш державалар чын керек-
те табару эткен агрессорды көкидип турулар. Онон болгой,
Вашингтондо болгон јуунда Сомалиге НАТО-нын ороондоры
јанынан акчала болуш јетирери шүүжилгени јарталган.
Күнбадыш державалардын мындай кылыктарын телекейдин
ак санаалу ончо улустары јаратпай турулар.

Анайдарда, Эфиопия ла Сомалинин ортозында јеткерлү
блааш-тартышты империалистический ле реакционный араб
ороондордын башкараачылары јөмөп лө көнжидип турган-
дары јарт.

Советский Союз дезе Сомалинин ле Эфиопиянын ортозын-
дагы јеткерлү керектерди амыр-энчү эп-аргаларла токтодор
керек деп алдында да айткан, эмди де анайда бодоп јат.

Эфиопиянын јерин блаажып турган Сомалинин башка-
раачыларынын кылыктарын Советский Союз јаратпай туру.
СССР-дин шүүлтези ООН-нын Уставына ла јөптөрине кели-
жип јат. Африканын бирлигинин Организациязынын Хартия-
зында кажы ла госуударствонун суверенитедин ле јеринин
бүдүн болорын тоор, блаашту сурактарды амыр-энчү эп-
аргаларла аайлаарга кичеенер деп айдылган. Советский
Союзтын шүүлтези бу да Хартиядан туура барбай јат.

Түндүк-Күнчыгыш Африкада јеткерлү керектерди токто-
дорго Сомалинин черүлерин Эфиопиянын јеринен тургуза
ла чыгарала, блаашту ончо сурактарды амыр-энчү аргаларла
аайлаар керек. Јаңыс ла ол тушта анда амыр-энчү айалга
төзөлөр аргалу.

Н. Модоров

**КПСС-тин Горно-Алтайский областной
партийный организациязынын историясында
болгон улай-телей керектер**

1960 јыл

24—25 январь. XXII Горно-Алтайский областной партконференция болгон. Ол КПСС-тин XXI съездинин јөптөрин бүдүргенинин баштапкы итоторын көрүп, төс ајаруны јарталбаган сурактарга ууландырган.

7 июнь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы Туулу Алтайда туризмди өскүрери јанынан јөп лө өткүретен иштер јараткан.

Июнь. Горно-Алтайск городто социалистический мөрөйдиг озочылдарынын, коммунистический иштин бригадаларынын ла мергендүчилеринин областной јууны болгон.

16 август. КПСС-тин горкомында политүредүнин туразы КПСС-тин Горно-Алтайский обкомында ла КПСС-тин горкомында политүредүнин туразы эдип өскөртө төзөлгөн.

13 сентябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Областын аймакисполкомдорында албаты үредүзинин бөлүктерин орныктырары керегинде» јөп јараткан.

27 октябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Јаантаын иштеер комплексный почвенный лаборатория төзөөри ле областа јердин кыртыштарын шиндеери керегинде» јөп јараткан.

23—24 декабрь. Горно-Алтайск городто Туулу Алтайдын үй улузынын областной съезди болгон.

1967 јыл

24 январь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Экономический группаны областын ар-бүткен арга-күчтерин ле производительный ийде-күчтерин комплексно шиндеери јанынан научный шиндештер өткүрер общественный институт эдип өскөртө төзөөри керегинде» јөп јараткан.

28 январь. КПСС-тин Алтайский крайкомынын бюросы «Горно-Алтайский автономный областын јурт хозяйствозынын ајалгазы керегинде ле оны оног ары өскүрери јанынан өткүрер иштер керегинде» јөп јараткан.

11 апрель. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Чуйда ан өскүрер совхозты јаанадар» деп јөп јараткан.

17 март. Областың ишкүчиле јаткандары орден тагынган јарлу кайчынын, алтай албатынын оос творчествозынын сүрекей көп эн јакшы произведениелерин билетен ле айда-тан атту-чуулу кижининг — Улагашев Николай Улагашевичтин 100 јажын темдектеген.

11 апрель КПС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Горно-Алтайск городто областной портретный галерея ачары керегинде» јөп јараткан.

Июль. Горно-Алтайск городто Туулу Алтайдын производительный ийде-күчтерин шиндеерине ле өскүрерине учур-лалган научный конференция болгон. Конференциянын ижинде СССР-дин наукалар Академиязынын Сибирьдеги бөлүгинин, ВАСХНИЛ-дин ле орооннын өскө дө научный учреждение-леринин ученылары турушкан. Конференцияда туружаачы-лар келер јаан өйгө Туулу Алтайдын производительный ийде-күчтерин оноң ары шиндеери ле комплексно өскүрери јанынан баалу шүүлтелер айткан.

21—22 сентябрь. XXIII Горно-Алтайский областной пар-тийный конференция болгон. Конференциянын делегаттары КПСС-тин Программасы керегинде, КПСС-тин Уставы кере-гинде докладтарды, партиянын обкомынын ижи керегинде отчетты шүүшкендер.

3 октябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюро-зы «КПСС-тин обкомында үй улустын областной соведин төзөөри керегинде» јөп јараткан.

30 декабрь. КПСС-тин Алтайский крайкомынын бюрозы «Горно-Алтайский автономный областька культурно-бытовой строителство до болужар иштер керегинде» јөп јараткан.

Ченемел өткүрер зональный станциядан ла Майма аймак-тын үч колхозынан Јуртхозяйственный ченемел өткүрер Горно-Алтайский станция төзөлгөн.

Горно-Алтайск городто Күнбадыш Сибирьдин үренчик-теринин су-кадыгын јарандыратан кышкы, јаскы ла јайгы өйлөрдү (сезондорды) төзөмөлдү өткүрерине балдардын экскурсионный туристический станциязы төзөлгөн.

1962 ј ы л

КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Алтай-ский крайдын сыгын өскүрер ле чоокыр ан өскүрер совхоз-торында ан мүүзин аларын көптөдөр иштер керегинде» РСФСР-дин Министрлеринин Совединин јөбин бүдүрер иштерди јөптөгөн.

2 апрель. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Эликманар ла Майма аймактарды бириктирери керегинде» jöp жараткан.

Июль. Советско-монгольский наjылыктын обществозынын Алтайский краевой отделениези тözölgөн.

4 август. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Общественный башталгаларла үредүчилердин билерин бийиктедер областной институт тözöörü керегинде» jöp жараткан.

4 сентябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомында общественный башталгаларла идеологический комиссия тözölgөн.

30 октябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы келер jaан öйгö автономный областьтын хозяйствозын öскүрер тös ууламjыларды иштеп тургузарынын проегин жараткан. Ол проекти тургузарында СССР-дин наукалар Академиязынын Сибирьдеги отделениезинде экономиканын ла промышленный производствоны тözöörинин институтынын коллективи эрчимдү турушкан.

1963 jыл

7 январь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Областьтын производственный колхозно-совхозный управлениелеринде партийный комитеттер тözöörü керегинде» jöp жараткан.

12 январь. XXV Горно-Алтайский областной партконференция болгон.

22 февраль. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Горно-Алтайскцелинстрой» деп строительно-монтажный трестти тözöörü керегинде» jöp жараткан.

23 февраль. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пленумы КПСС-тин обкомынын ла облисполкомнын партийно-государственный шинжү эдер комитедин jöптögөн.

12 март. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Алтайдын тууларында» деп альманахтын редколлегиязынын составын jöптögөн.

6 апрель, КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Звезда Алтая» ла «Алтайдын Чолмоны» газеттердин бириккен редакциязын тözöörü керегинде jöp жараткан.

4 июнь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Иштеги мактын областной бичигин» тözöörü керегинде» jöp жараткан.

1964 јыл

10 март. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Колхозтор ортодо иштейтен «Облмежколхозстрой» деп областной строительный организация төзөөри керегинде» жөп жараткан.

Ноябрь. Тогус айга улалган соцмөрөйдин итогторы аайынча Горно-Алтайский автономный областька Күнбадыш Сибирьдин областтары ортозында экинчи јер ле акчала сый берилген.

16 декабрь. XXV Горно-Алтайский областной партийный конференция болгон.

1965 јыл

2 март. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомында общественный башталгаларла технико-экономический совет төзөлгөн.

20 апрель. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Јуртхозяйственный производствоны пландаарын амадуга келиштире өткүрери јанынан областной комиссия төзөөри керегинде» жөп жараткан.

4 май. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Туулу Алтайдын историязын» кепке базып чыгарары керегинде» жөп жараткан.

МНР-дин Баян-Улегей аймагы ла Горно-Алтайский автономный область ортодо делегациялар алыжары төзөмөлдү өткүрилер боло берген.

1966 јыл

11 январь. КПСС-тин обкомынын административный, саду ла акча-жөөжө керегин башкарар органдарынын бөлүги төзөлгөн.

14 февраль. XXVI Горно-Алтайский областной партийный конференция болгон.

6 сентябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюросы «Горно-Алтайск городтын ла областтын аймактарынын предприятиелеринин; учреждениелеринин ле организацияларынын ишмекчилерин ле служащийлерин беш күн иштейтен, эки күн амырайтан недеlege көчүрери керегинде» ле «Туулу Алтай Совет јаннын јылдарында» деп јуунты кепке базып чыгарары керегинде» жөптөр жараткан.

1 ноябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «В. И. Ленин. Кыска биографический очерк» деп бичикти алтай тилле кепке базып чыгарары керегинде» жөп жараткан.

1967 жыл

11 январь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы Кырлыкта жылкы мал өскүрер совхоз, Ийинде, Жолодо, Эжеганда, Эликманарда, Улаганда ла Дмитриевкада совхозтор төзөөри керегинде жөп жараткан.

15 февраль. РСФСР-дин Министрлеринин Соведи «Алтайский крайдагы Горно-Алтайский облисполкомнын ижи керегинде» жөп жараткан.

Февраль. Областын «Звезда Алтая» ла «Алтайдын Чолмоны» деп газеттеринин бириккен редакциязы жогол-тылган.

28 март. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Горно-Алтайский областной парторганизациянын истор-иязы аайынча очерктер кепке базып чыгарары керегинде» жөп жараткан.

7 июнь. Горно-Алтайск городто коммунистический иштин мергендүчилеринин областной следы болгон.

23 июнь. Горно-Алтайск городто үй улустын V областной съезди болгон.

26—27 сентябрь. Горно-Алтайск городто Улу Октябрь-ский социалистический революциянын 50 жылдыгына учурла-ган областной научно-теоретический конференция болгон.

30 сентябрь. Албатылык хозяйствоны өскүреринде ле культурный строительстводо ишкүчиле жаткандардын жет-кен једимдери учун Горно-Алтайский автономный область-ка Лениннин ордени берилген.

1968 жыл

24 февраль. XXVII Горно-Алтайский областной партийный конференция болгон.

30 сентябрь. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пленумы КПСС-тин Төс Комитединин «В. И. Ленинниң чыккан күнинен ала 100 жылдыгына белетенери керегинде» жөбин бүдүрери керегинде жөп жараткан.

26 ноябрь. Үредүчилердин билерин бийиктедер Горно-Алтайский областной институт төзөлгөн.

1969 ж ы л

28 февраль. Коммунистический иштинг мергендүчилеринин областной следы болгон.

8 апрель. КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын бюрозы «Партийно-политический информациянын айалгазы ла оны жарандылар иштер керегинде» жөп жараткан.

13 май. Городтогы строительный организациялардын ла «Горно-Алтайскцелинстрой» тресттин системазындагы предприятиелердин парткомы төзөлгөн.

БАЖАЛЫҚТАР

Коммунизмнің әрчимдү строительдери	1
Жаш ұйени тазықтылары — ончо албатының каруулу задачасы	5
Идеологический иштин сурактары	9
Октябрьдың юбилейинен комсомолдың юбилейине жетире иштин әрчимин жабызатпас	13
Ишле, жүрүмле колбулу болзын	18
Парторганизациялардың жаан учурлу задачалары	22
Түндүк-Күнчыгыш Африкада айалганы кем катуландырып жат	26
КПСС-тин Горно-Алтайский областной партийный организациясының историясында болгон улай-телей керектер	30

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано к печати 3/III 1978 г. Усл. л. л. 2,09. Уч.-изд. л. 1,9.

Заказ 805. Тираж 750 экз. Цена 4 коп. Формат 60×84¹/₁₆. АН 11733.

Горно-Алтайское отделение Алтайского книжного издательства, г. Горно-Алтайск, ул. Горно-Алтайская, 36. Горно-Алтайская типография, пр. Коммунистический, 27.

4 акча